

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 Екземпляр № 1	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023 Арк 1/15

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин

01 вересня 2023 р., протокол №8

Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Кримінологія»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»
освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра права та правоохоронної діяльності

Схвалено на засіданні кафедри
права та правоохоронної діяльності
29 серпня 2023 р., протокол № 8

Завідувач кафедри

 Іван ДРАГАН

Гарант освітньо-професійної
програми

 Катерина КАТЕРИНЧУК

Розробник: д.ю.н., доц., професор кафедри права та правоохоронної діяльності,
Ірина ЛЕГАН

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 2/15

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 26 Цивільна безпека	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		3
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		5
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції
		32 год
		Практичні, семінарські
		16 год
		Самостійна робота
		42 год
		Вид контролю: екзамен

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53% аудиторних занять, 47% самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 3/15

2. Мета та завдання вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Кримінології» є формування у майбутніх працівників правоохоронних органів основних положень кримінологічної науки, набуття навичок попереджувальної роботи у напрямку запобігання та протидії злочинності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Кримінологія» є набуття та поглиблення знань щодо злочинності, її детермінації (причин, умов, факторів), особи злочинця та жертви кримінального правопорушення, системи протидії злочинності, правових основ їх діяльності, сутності та особливостей запобіжної діяльності правоохоронних органів та Національної поліції, недержавних правоохоронних структур, зокрема, у сфері протидії злочинності, формування умінь та навичок здійснення аналізу криміногенної обстановки в окремому регіоні, місті, районі, дільниці, на об'єкті; складання профілактичних документів та реалізації системи запобіжних заходів окремим видам кримінальних правопорушень у практичній діяльності. При цьому здобувачі вищої освіти повинні з'ясувати: яким чином і в якому обсязі кожен суб'єкт протидії злочинності здійснює запобігання злочинності в цілому та окремих її видів.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»:

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК9. Здатність ефективно застосовувати сучасні техніку і технології захисту людини, матеріальних цінностей і суспільних відносин від проявів криміногенної обстановки та обґрунтовувати вибір засобів та систем захисту людини і суспільних відносин.

СК12. Здатність систематизувати закономірності злочинності, визначати особу злочинця, причини і умови злочинності та її окремих видів, реалізовувати напрями і заходи її запобігання.

СК14. Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних.

СК20. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб та публічній безпеці.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 4/15

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність»:

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки.

РН7. Здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події.

РН12. Адаптуватися і ефективно діяти за звичних умов правоохоронної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки.

РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

РН22. Вміти оцінювати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дій правопорушників та противник, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

РН23. Організовувати взаємодію з міжнародними поліцейськими організаціями та застосовувати їх можливості у сфері запобігання та протидії злочинності

3. Програма навчальної дисципліни.

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема № 1. Вступ до кримінології

Поняття та предмет кримінології.

Співвідношення кримінології з юридичними науками та іншими галузями знань про суспільство.

Комплексна (міжгалузева), методологічна, теоретична та прикладна природа кримінології.

Завдання та функції сучасної кримінології.

Методологія кримінології.

Поняття та види кримінологічної діяльності. Поняття про кримінологічну характеристику суспільного явища. Практичне значення кримінології в протидії злочинності.

Система кримінології як науки і навчальної дисципліни.

Вплив кримінології на формування професійних якостей юриста.

Історія розвитку кримінології, її сучасний стан в Україні.

Тема № 2. Поняття та показники злочинності

Поняття та кримінологічні ознаки злочинності.

Загальна характеристика показників злочинності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 5/15

Кількісні показники злочинності: рівень злочинності, рівень судимості, ціна злочинності, коефіцієнти злочинності.

Якісні показники злочинності: структура злочинності, характер злочинності, географія злочинності.

Динаміка злочинності як кількісно-якісний показник.

Латентна злочинність.

Сучасний стан та тенденції злочинності в Україні.

Тема № 3. Детермінація злочинності

Поняття детермінації та види зв'язків між соціальними явищами.

Поняття детермінації та детермінант злочинності.

Класифікація детермінант злочинності.

Значення вивчення причинності в кримінології.

Криміногенні фактори злочинності в Україні.

Тема № 4. Теорія злочинності

Злочин і злочинність як об'єкти кримінологічного аналізу.

Кількісні та якісні ознаки злочинності.

Латентна злочинність.

Тема № 5. Особа злочинця

Особа злочинця та суміжні поняття в кримінології.

Межі вивчення особи злочинця в кримінології та практичне значення кримінологічного дослідження особи злочинця.

Структура особи злочинця. Поняття кримінологічної характеристики (кримінологічні ознаки) особи злочинця.

Поняття, структура та типологія особистості злочинця. Поняття і ознаки криміногенної спрямованості особистості.

Співвідношення соціального і біологічного в особі злочинця.

Кримінологічна класифікація та типологія злочинців.

Тема № 6. Механізм індивідуальної злочинної поведінки. Віктимологія

Причини та умови окремого кримінального правопорушення. Механізм індивідуальної злочинної поведінки.

Зовнішні обставини вчинення кримінального правопорушення (конкретна життєва ситуація).

Роль потерпілого у створенні криміногенної ситуації. Види віктимної поведінки.

Мотивація умисної злочинної діяльності.

Мотивація імпульсивного та звичного кримінального правопорушення.

Значення вивчення причин та умов кримінального правопорушення в практичній діяльності адвоката, слідчого, прокурора, судді.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 6/15

Тема № 7. Методологія і методика кримінологічних досліджень

Методологічні засади теоретичних положень кримінології. Вплив класичної школи кримінального права на кримінологію, позитивізм в кримінології. Біопсихологічний підхід до кримінологічної характеристики соціальних явищ. Соціологічний напрямок в кримінології, його основні ідеї та течії.

Основні напрями досліджень в сучасній вітчизняній кримінології.

Кримінологічне дослідження. Методики і етапи проведення кримінологічного дослідження.

Загальна характеристика і класифікація методів кримінологічних досліджень.

Конкретно-соціологічні методи кримінологічних досліджень.

Використання статистичних методів в кримінологічних дослідженнях.

Застосування в кримінології психологічних методів дослідження.

Репрезентативність кримінологічного дослідження. Вибіркове дослідження в кримінології. Поняття та значення методу контрольної групи.

Використання результатів кримінологічних досліджень в інших видах кримінологічної та правоохоронній діяльності.

Тема № 8. Запобігання злочинності

Визначення й співвідношення понять «протидія», «попередження», «профілактика», «запобігання», «припинення» злочинності.

Система заходів протидії злочинності.

Попередження злочинів як пріоритетний напрям протидії злочинності. Рівні попередження злочинності. Зміст попередження злочинності. Об'єкт попереджувального впливу.

Види та засоби спеціально-кримінологічного попередження кримінальних правопорушень.

Індивідуальна профілактика кримінальних правопорушень.

Віктимологічна профілактика кримінальних правопорушень.

Суб'єкти попередження кримінальних правопорушень.

Законодавче забезпечення та державне управління запобіганням злочинності.

Змістовий модуль 2. Особлива частина

Тема № 9. Кримінологічна характеристика та профілактика фонових явищ злочинності

Поняття та основні види фонових явищ. Взаємозв'язок і взаємообумовленість фонових явищ і злочинності.

Кримінологічна характеристика та профілактика пияцтва та алкоголізму.

Кримінологічна характеристика та профілактика наркоманії та наркотизму.

Кримінологічна характеристика та профілактика безпритульності та безнаглядності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 7/15

Кримінологічна характеристика та профілактика проституції.
Кримінологічна характеристика та профілактика насильства в сім'ї.

Тема № 10. Кримінологічна характеристика та запобігання агресивно-насильницькій злочинності

Поняття агресивно-насильницької злочинності.

Кримінологічна характеристика окремих видів агресивних кримінальних правопорушень (вбивств, умисних тілесних ушкоджень, зґвалтувань, хуліганства).

Причини й умови вчинення агресивно-насильницьких кримінальних правопорушень.

Запобігання агресивно-насильницьким кримінальних правопорушень.

Тема № 11. Кримінологічна характеристика та запобігання загально-кримінальній корисливій злочинності

Поняття загально-кримінальної корисливої злочинності. Місце корисливих злочинів у структурі злочинності в Україні.

Кримінологічна класифікація загально-кримінальної корисливої злочинності.

Кримінологічна характеристика окремих видів корисливих кримінальних правопорушень.

Фактори, що детермінують вчинення корисливих кримінальних правопорушень.

Попередження корисливих кримінальних правопорушень, його форми та види.

Тема № 12. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинності проти моральності

Кримінологічна характеристика злочинності проти моральності.

Причини та умови вчинення кримінальних правопорушень проти моральності.

Запобігання кримінальним правопорушенням проти моральності.

Тема № 13. Кримінологічна характеристика та запобігання професійній, організованій та рецидивній злочинності

Поняття професійної злочинності та її кримінологічна характеристика. Ознаки злочинців-професіоналів, їх типологія. Фактори, що сприяють відтворенню професійної злочинності в Україні. Кримінальна субкультура. Спеціально-кримінологічне попередження професійної злочинності.

Поняття організованої злочинності. Відмінність організованої злочинності від простої групової і рецидивної злочинності. Стан організованої злочинності в Україні. Фактори, що породжують організовану злочинність. Заходи протидії організованій злочинності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 8/15

Поняття рецидивної злочинності, її рівень, структура і динаміка. Зв'язок рецидивізму з професійною злочинністю. Обставини, що сприяють відтворенню рецидивної злочинності. Система заходів попередження рецидивної злочинності.

Тема № 14. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинності економічної спрямованості

Поняття і ознаки злочинності економічної спрямованості.

Кримінологічна характеристика злочинності проти власності у сфері економіки.

Кримінологічна характеристика злочинності у сфері господарської діяльності.

Зв'язок злочинності економічної спрямованості та службових кримінальних правопорушень.

Детермінанти кримінальних правопорушень економічної спрямованості.

Кримінологічні засади та засоби запобігання кримінальним правопорушенням економічної спрямованості.

Тема № 15. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності неповнолітніх

Поняття злочинності неповнолітніх.

Стан та основні тенденції злочинності неповнолітніх.

Кримінологічна характеристика особи неповнолітнього злочинця.

Детермінація злочинності неповнолітніх.

Попередження злочинності неповнолітніх.

Тема № 16. Злочинність в регіонах України

Регіональні особливості злочинності в Україні: поняття та кримінологічна характеристика.

Криміногенні фактори, що детермінують злочинність в регіонах України.

Запобігання злочинності в регіонах України.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 9/15

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістовні модулі і теми	Кількість годин			
	Денна форма			
	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Модуль 1.				
Змістовний модуль 1. Загальна частина				
Тема № 1. Вступ до кримінології	5	2	1	2
Тема № 2. Поняття та показники злочинності	6	2	1	3
Тема № 3. Детермінація злочинності	5	2	1	2
Тема № 4. Теорія злочинності	6	2	1	3
Тема № 5. Особа злочинця	6	2	1	3
Тема № 6. Механізм індивідуальної злочинної поведінки. Віктимологія	6	2	1	3
Тема № 7. Методологія і методика кримінологічних досліджень	5	2	1	2
Тема № 8. Запобігання злочинності	5	2	1	2
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	44	16	8	20
Змістовний модуль 2. Особлива частина				
Тема № 9. Кримінологічна характеристика та профілактика фонових явищ злочинності	6	2	1	3
Тема № 10. Кримінологічна характеристика та запобігання агресивно-насильницькій злочинності	6	2	1	3
Тема № 11. Кримінологічна характеристика та запобігання загально-кримінальній корисливій злочинності	6	2	1	3
Тема № 12. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам проти моральності	6	2	1	3
Тема № 13. Кримінологічна характеристика та запобігання професійній, організованій та рецидивній злочинності	6	2	1	3
Тема № 14. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам економічної спрямованості	5	2	1	2
Тема № 15. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності неповнолітніх	6	2	1	3
Тема № 16. Злочинність в регіонах України	5	2	1	2
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	46	16	8	22
ВСЬОГО	90	32	16	42

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10/15

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема № 1. Вступ до кримінології	1
2	Тема № 2. Поняття та показники злочинності	1
3	Тема № 3. Детермінація злочинності	1
4	Тема № 4. Теорія злочинності	1
5	Тема № 5. Особа злочинця	1
6	Тема № 6. Механізм індивідуальної злочинної поведінки. Віктимологія	1
7	Тема № 7. Методологія і методика кримінологічних досліджень	1
8	Тема № 8. Запобігання злочинності	1
9	Тема № 9. Кримінологічна характеристика та профілактика фонових явищ злочинності	1
10	Тема № 10. Кримінологічна характеристика та запобігання агресивно-насильницькій злочинності	1
11	Тема № 11. Кримінологічна характеристика та запобігання загально-кримінальній корисливій злочинності	1
12	Тема № 12. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам проти моральності	1
13	Тема № 13. Кримінологічна характеристика та запобігання професійній, організованій та рецидивній злочинності	1
14	Тема № 14. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам економічної спрямованості	1
15	Тема № 15. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності неповнолітніх	1
16	Тема № 16. Злочинність в регіонах України	1
ВСЬОГО		16

6. Завдання для самостійної роботи

1. Кримінологія: витоки та сучасний стан.
2. Методи кримінологічного прогнозування.
3. Наукові погляди Ч. Бекарія. Основні положення його праці «Про злочини та покарання»
4. Загальна характеристика предмета кримінології.
5. Види прогнозування злочинності.
6. Раціоналістичні концепції причин злочинності.
7. Основні підходи щодо визначення місця кримінології в системі наук.
8. Поняття та значення прогнозування злочинності.
9. Антропологічні (біологічні) концепції причин злочинності.
10. Система кримінології.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/15

11. Типи систем впливу на злочинність (культурно-традиційні, теократичні (релігійні), ідеократичні (репресивні)).

12. Наукові погляди Ч. Ломброзо. Основні положення його праці «Людина злочинна з точки зору медицини, юриспруденції та тюремознавства».

13. Актуальні завдання кримінології.

14. Суб'єкти запобігання злочинності.

15. Статистичні дослідження у кримінології. "Соціальна фізика", погляди А. Кетле.

16. Фонові явища та їх кримінологічне значення.

17. Класифікація заходів запобігання злочинності.

18. Основні положення теорії соціальної дезорганізації (аномії) Е. Дюркгейма.

19. Зв'язок пияцтва та наркотизму зі злочинністю.

20. Поняття запобігання злочинності.

21. Концепції контролю злочинності, розроблені на ґрунті положень теорії Е. Дюркгейма.

22. Загальна характеристика періодів розвитку кримінології.

23. Типологія і класифікація злочинців.

24. Психоаналітичні концепції причин злочинності. Теорії небезпечного стану.

25. Характеристика класичного періоду розвитку кримінології.

26. Структура особи злочинця.

27. Клінічна кримінологія. Теорії соціального захисту.

28. Значення ідей Чезаре Бекарія для розвитку кримінологічної думки.

29. Співвідношення соціального і біологічного в особі злочинця.

30. Основні риси теорії диференційованого зв'язку Е. Сатерленда.

31. Антропологічні (біологічні) концепції причин злочинності, їхня сутність та значення.

32. Поняття особи злочинця.

33. Основні риси теорії конфлікту культур Т. Селіна.

34. Завдання кримінології.

35. Віктимологія. Віктимність, її різновиди. Віктимогенні умови скоєння кримінальних правопорушень.

36. Наукові погляди Чезаре Ломброзо та їх значення для розвитку кримінологічної думки.

37. Соціологічний напрямок вивчення причин злочинності.

38. Кримінологічне значення ситуації вчинення кримінального правопорушення.

39. Основні риси теорії стигматизації Ф. Таненбаума.

40. Складові предмету кримінології.

41. Рівень, структура і динаміка злочинності.

42. Основні риси теорії диференційного зв'язку (асоціації) Е. Сатерленда.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12/15

43. Кількісні та якісні показники злочинності.
44. Механізм злочинної поведінки.
45. Теорія стигматизації, її сутність та значення.
46. Кримінологія в СРСР та в Україні.
47. Причини та умови вчинення окремого кримінального правопорушення.
48. Основні риси соціобіологічної теорії деструктивності Е. Фрома.
49. Методологічна основа кримінології.
50. Класифікація причин та умов злочинності.
51. Наукові погляди Ч. Бекарія. Основні положення його праці «Про злочини та покарання».
52. Методика кримінологічного дослідження.
53. Причини та умови злочинності на сучасному етапі.
54. Поняття латентної злочинності. Причини латентності злочинів. Високолатентні та низьколатентні злочини.
55. Психологічні методи кримінологічних досліджень.
56. Насильницька злочинність: поняття, причини, запобігання.
57. Детермінація і причинність в кримінології.
58. Статистичний метод дослідження у кримінології.
59. Рецидивна злочинність: поняття, причини, запобігання.
60. Пенітенціарна злочинність: поняття, причини, запобігання.
61. Співвідношення злочинності і кримінальних правопорушень.
62. Мотивація злочинності.
63. Злочинність неповнолітніх та молоді: поняття, причини, запобігання.
64. Механізм злочинної поведінки.
65. Необережна злочинність: поняття, причини, запобігання.
66. Професійна злочинність: поняття, причини, запобігання.
67. Корислива злочинність: поняття, причини, запобігання.
68. Система кримінології.
69. Основні підходи щодо визначення місця кримінології в системі наук.
70. Клінічна кримінологія. Теорії соціального захисту.
71. Корупційна злочинність: поняття, причини, запобігання.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів освіти з предмету «Кримінологія» включає:

- анотування вивченої додаткової літератури, складання бібліографічних описів тощо;
- написання рефератів та їх захист на практичних заняттях;
- написання есе за визначеною тематикою;
- складання термінологічних кримінологічних словників тощо.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13/15

8. Методи навчання

У процесі викладання даного предмету використовуються:

а) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, інструктаж, розповідь, лекція, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, вправи, практичні і дослідні роботи);

б) методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладання, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача освіти);

в) методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний, самоконтроль і самооцінка).

9. Методи контролю

Поточний контроль, контроль самостійної роботи, модульний контроль, контроль виконання індивідуальних завдань, підсумковий контроль.

10. Розподіл балів

Результати поточного та підсумкового контролю з дисципліни								Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
6	6	6	6	7	6	6	7	
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	
6	6	7	6	6	6	6	7	

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Бали
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Рекомендована література

Основна література:

1. Lehan I., Kovalenko V., Bondar V., Holovkin S., Nikitenko V.. Possibilities of using weapons science in the investigation of criminal offenses. Lex humana, v. 15, n.3, 2023, ISSN 2175-0947. PP. 567-579

2. Bohatyrov I. H., Characteristic of a female recidivist: qualitative empirical analysis (view from Ukraine). Khalymon S. I., Puzyrov M. S., Kolomiets

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 14/15

N. V., International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology. 2023. DOI: 10.1177/0306624X211023919

3. Landina A., Nikitenko V., Ostrohliad O., Nikolaienko T., Telefanko B. Influence of alcoholism and alcoholic addiction on increasing the rate of crime in society (medical and legal preventive measures). Georgian Medical News. 2020. № 12 (309). pp. 100-107.

4. Аркуша Л. І., Федчун Н. О., Цитряк В. Я. Кримінологія: навч.-метод. посіб. Одеса: Бондаренко М. О., 2023. 68 с.

5. Березняк В. С., Корогод С. В. Кримінологія: конспект лекцій. Дніпро, 2019. 183 с.

6. Джужа О. М., Василевич В. В., Черней В. В. [та ін.] Кримінологія: підручник. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 612 с.

7. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

8. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / підготовлено колективом авторів; за заг. ред. В. Я. Конопельського, В. О. Меркулової. Одеса, ОДУВС, 2021. 452 с.

9. Кримінальний кодекс України: прийнятий 5 квітня 2001р. №2341-III: URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

10. Кримінальний процесуальний Кодекс України, прийнятий 13 квітня 2012 № 4651-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

11. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.2003 № 1129-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 3-4. ст. 21

12. Кримінологія: навчальний посібник-практикум (для здобувачів вищої освіти, що навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (081 «Право», 262 «Правоохоронна діяльність») / С.А. Шалгунова, А.М. Орлеан, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, Ю.М. Крамаренко, Г.В. Барабаш, Ю.В. Волошина, І.В. Шило / За заг. ред. к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової / Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 332 с.

13. Орловський Б. М. Кримінологія: навч.-метод. посіб. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 150 с.

14. Пенітенціарна кримінологія : підручник / І. Г. Богатирьов, А. В. Боровик, О. М. Джужа та ін. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 464 с.

Додаткова література:

1. Lehan I., Kovalenko V., Bondar V., Holovkin S., Nikitenko V.. Possibilities of using weapons science in the investigation of criminal offenses. Lex humana, v. 15, n.3, 2023, ISSN 2175-0947. PP. 567-579.

2. Кримінальні правопорушення, що вчиняються персоналом колоній: кримінологічна характеристика та заходи запобігання: монографія / О. Г. Колб, І. М. Копотун, Т. В. Попельнюк, Р. Polían; за заг. ред. д.ю.н., проф., заслуженого юриста України О. Г. Колба. Куноівце: ГУСПОЛ, 2022. 300 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК26- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15/15

3. Леган І. М. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання та протидії транснаціональній злочинності: монографія. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 328 с.

4. Леган І.М. Організовані злочинні групи як суб'єкт скоєння транснаціональних злочинів. Юридичний науковий електронний журнал. 2019. № 4. С.294-297.

5. Леган І.М., Супрунова І.В. Офшорні юрисдикції як інструмент тінізації економіки та транснаціональної злочинності. Право та державне управління. № 2. 2021. С. 125-131.

6. Леган І.М., Тичина В.П. Міжнародні правоохоронні організації: правовий статус та особливості їх функціонування щодо запобігання та протидії транснаціональній злочинності. Підприємництво, господарство і право. № 6. 2021. С. 216-220.

7. Литвинов О.М. Віктимізація: фактори, аналіз, заходи протидії: навч. посібник. Х.: ХНУВС, 2009.- 72 с.

8. Лихова С.Я. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навчальний посібник. Київ: НАУ. 2021. 160 с.

9. Проблеми законності : зб. наук. праць / відп. ред. А. П. Гетьман. – Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2022. Вип. 159. 176 с.

10. Нестерова І.А., Мацола М.І. Кримінологічне профілювання як один із сучасних напрямів запобігання злочинності Порівняльно-аналітичне право. 2019. №3. С.182-185.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МВС України: <http://mvs.gov.ua>
2. Офіційний сайт Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України: <http://www.ivpz.org>
3. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://portal.rada.gov.ua>
4. Інформаційні ресурси мережі Інтернет, наприклад, <http://www.liga.net>
5. Словник кримінологічних термінів http://lib-net.com/content/9362_Slovník_kriminologichnih_terminiv.html